

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/51/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3718201538
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3718201538.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a členiek senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloletú F., bytom u matky, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny H. dieťa rodičov: matky T. zastúpenej D., a otca E., zastúpeného I. o zverenie maloletej do striedavej starostlivosti, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 11. júla 2018, č. k. 6P/1/2018-59, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh otca na zverenie maloletej F. do striedavej osobnej starostlivosti zamietol, žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 24 ods. 2, § 26, § 28 ods. 2, § 36 ods. 1 Zákona o rodine, § 52 CMP. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh otca na zverenie maloletej do striedavej starostlivosti otca a matky nie je dôvodný. Otec odôvodňoval výraznú zmenu pomerov dôsledkom plynutia času a vyšším vekom maloletej, ktorá už nie je tak fixovaná na matku ako v čase poslednej úpravy. Súd prvej inštancie uviedol, že je síce pravdou, že od poslednej úpravy (11/2014) uplynuli takmer 4 roky, avšak vzhľadom k tomu, že otec žiadal zveriť maloletú do striedavej osobnej starostlivosti, samotná táto skutočnosť je nepostačujúca a súd musel skúmať naplnenie všetkých zákonom stanovených predpokladov na zverenie maloletej do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Konštatoval, že otec (rovnako ako matka) je spôsobilý riadne vychovávať maloletú a má k nej vytvorený silný citový vzťah. Rovnako tak maloletá má vytvorený pozitívny vzťah k oboj rodičom. Ako vyplýva zo šetrenia kolízneho opatrovníka, u otca (rovnako ako aj u matky) sú tiež vytvorené vhodné materiálne podmienky pre starostlivosť o maloletú. Súd prvej inštancie preto ďalej skúmal, či pri forme striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, budú lepšie zaistené potreby maloletej, než pri osobnej starostlivosti matky. Tento predpoklad však nemal za splnený. Podľa návrhu otca, striedavá osobná starostlivosť by sa mala realizovať v jednotýždenných intervaloch od piatku 15.00 hod. nepárneho týždňa do piatku 15.00 hod. párneho týždňa. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že otec pracuje v štvorzmennej nepretržitej prevádzke s tým, že otcovi sa pravidelne strieda 5 poobedných zmien, po ktorých nasleduje 2 dni voľno, potom 4 ranné zmeny, 3 nočné zmeny, 4 dni voľno a 3 ranné zmeny, 4 nočné zmeny, 3 dni voľno, a takto sa to cyklicky mesačne opakuje, s výnimkou sviatkov. V čase, keď na sobotu pripadne ranná alebo nočná zmena, pracovná doba otca trvá 12 hodín. Takéto dni pripadajú 2 x za mesiac. Vychádzajúc z rozpisu pracovných zmien otca na rok 2018, otec by z dôvodu komplikovanej pracovnej dochádzky nebol schopný osobne zabezpečiť starostlivosť o maloletú ani počas jediného týždňa, v ktorom by mal zverenie maloletú vo svojej starostlivosti. Súd prvej inštancie ďalej pri rozhodovaní vzal do úvahy vek maloletej

(v tomto roku v máji dosiahla 4 roky) a najmä jej zdravotný stav. Maloletá musí dodržiavať trvale prísne diétne opatrenia, je potrebné dodržiavanie režimových opatrení, lokálne a pravidelné ošetrovanie kože. Podľa záverov E.. D. P. si zdravotný stav maloletej vyžaduje špeciálnu starostlivosť osoby, ktorá detailne pozná zdravotný stav maloletej, potreby a obmedzenia u dieťaťa. Takouto osobou je bez akýkoľvek pochybností matka, ktorá, ako vyplýva z lekárskeho správ, pravidelne osobne (prípadne s terajším manželom) prichádza s maloletou k menovaným lekárom. Otec bol u menovaných lekárov len 1 x a tiež sa informoval o zdravotnom stave (bez maloletej) u E.. P.. Za daného stavu potom nie je vhodné, aby starostlivosť o maloletú zabezpečovali viaceré osoby, kde nie je záruka ich riadnej informovanosti o potrebách dieťaťa v súvislosti s jeho zdravotným stavom. Teda je absolútne nevhodné, aby starostlivosť o dieťa suplovali za daného stavu rodičia otca. Mal za to, že sa pritom nejedná o bežnú výpomoc starých rodičov, ale o riadnu, pravidelnú a opakujúcu sa starostlivosť starých rodičov. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v priebehu konania postrehol tendenciu otca zľahčovať zdravotný stav maloletej s tým, že otec nevedel súdu uviesť, aké lieky maloletá užíva, v akých intervaloch, v tomto smere sa spolieha na pokyny matky. Uviedol, že lekársku správu E.. U., dermatovenerológovi zo dňa 28.06.2018, ktorú súdu predložil otec, v ktorej menovaná lekárka uviedla, že „vzhľadom k terajšiemu nálezu nie je kontraindikácia k navštevovaniu kolektívnych zariadení“, súd nepovažuje za komplexné zhodnotenie zdravotného stavu maloletej, ale jednalo sa len o zhodnotenie „terajšieho nálezu“ dňa 28.06.2018. Lekársku správu H.. E.. O. R., imunológa, alergológa, zo dňa 10.07.2018 predloženú zo strany otca súd nepovažoval za odporujúcu lekárske správy E.. P. a E.. P., ktoré si vyžiadal súd, naopak, tieto podporuje. Rovnako tak správa H.. E.. O. R., imunológa, alergológa predložená kolíznym opatrovníkom zo dňa 2.7.2018 neodporuje predchádzajúcim lekárske správy, jedná sa však len o všeobecné stanovisko lekára k jednotlivým diagnózam, ktorými maloletá trpí a k novej striedavej starostlivosti pri týchto diagnózach, nejde o zhodnotenie konkrétneho zdravotného stavu u maloletej. V tejto súvislosti však súd prvej inštancie konštatoval, že netvrdí (nemá na to ani potrebné odborné vzdelanie), že samotné diagnózy, ktorými maloletá trpí, sú prekážkou výkonu striedavej osobnej starostlivosti, avšak súd musí zohľadniť pri rozhodovaní všetky okolnosti konkrétneho prípadu a tieto individuálne vyhodnotiť v jednotlivých súvislostiach. Súd prvej inštancie taktiež v konaní vnímal konflikty medzi rodičmi ohľadom dodržiavania diétnych opatrení zo strany otca, ktoré konflikty existovali aj v priebehu minulých súdnych konaní (najmä v konaní sp. zn. 11P 15/2015) medzi rodičmi. Zdôraznil, že striedavá starostlivosť si zároveň vyžaduje vysokú mieru schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie týkajúcej sa potrieb dieťaťa (i čo do zdravotného stavu), čo v danom prípade tiež medzi rodičmi zlyháva. U matky sa teda nejedná o obštrukčný, iracionálny alebo nepreskúmateľný dôvod, na ktorom je založený jej nesúhlas so striedavou osobnou starostlivosťou, resp. dôvod, ktorý by nemal negatívny vplyv na záujem dieťaťa. Kolízny opatrovník v konaní ocenil postoj matky, ktorá sa snaží vytvárať pozitívny vzťah maloletej tak k otcovi ako aj k jeho matke (starej matke maloletej). Pokiaľ kolízny opatrovník lepšie zaistenie potrieb maloletej formou striedavej osobnej starostlivosti videl v možnosti otca ísť s maloletou k moru, vo vyriešení vianočných sviatkov, prázdnin, súd musí konštatovať, že tieto samé o sebe nie sú dostatočným dôvodom pre zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti. V konaní nevyšlo najavo, že by matka otcovi bránila tráviť čas s maloletou počas prázdnin pri mori alebo počas sviatkov. Naopak, matka sa snaží otcovi maximálne vyhovieť, o čom svedčí aj vzájomná dohoda rodičov o úprave styku otca s maloletou pre rok 2018, kde je styk otca s maloletou prispôsobený jeho pracovnému času a kde sú riešené aj letné prázdniny a zimné sviatky v závislosti od dovolenky otca. Matka sa tiež v konaní vyjadrila, že je ochotná sa otcovi prispôbiť a umožniť mu stráviť čas s maloletou pri mori, teda túto otázku je možné riešiť rozšírením úpravy styku otca s maloletou. Dôvod pre ktorý otec žiadal zveriť maloletú do striedavej osobnej starostlivosti, aby sa „zakotvil taký rozsah starostlivosti o maloletú, aby pre prípad, že by matka svoj prístup k zverovaniu maloletej do starostlivosti otca do budúcnosti prehodnotila, tento mal k dispozícii účinný podklad domáhania sa svojich rodičovských práv“ z vyššie uvedených dôvodov neobstojí a tento účel môže otec dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Písomná dohoda rodičov o styku otca s maloletou na rok 2018, ktorú obaja rodičia rešpektujú, v dostatočne širokom rozsahu, v súlade so záujmom maloletej, zabezpečuje pravidelný kontakt maloletej s otcom pre rozvíjanie ich vzájomného vzťahu, a to v maximálnom možnom rozsahu zohľadňujúc jeho pracovné možnosti a otcovi tiež poskytuje dostatočný priestor pre jeho výchovné pôsobenie na maloletú. Vykonanie ďalších navrhovaných dôkazov - výsluchu starej matky maloletej zo strany otca, manžela matky, E.. P., znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, súd vzhľadom na vykonané dôkazy považoval za nadbytočné, a preto tieto nevykonal. Taktiež netrval na doručení vyžadovanej správy od E.. R. R., dermatovenerológovi, nakoľko lekárske správy od E.. P. a E.. P. považoval za postačujúce pre zhodnotenie zdravotného stavu maloletej a rozhodnutie vo veci. O trovách konania rozhodol súd prvej

inštancie podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov konania nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec. Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f), g) a h) CSP v spojení s § 62 ods. 1 a § 2 ods. 1 CMP a uviedol, že súd prvej inštancie porušil procedurálnu zásadu equality of arms v dôsledku čoho rozsudok vychádza z nesprávneho postupu a stáva sa tak nezákonným a nepreskúmateľným. Vyjadril nesúhlas s názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého by z dôvodu komplikovanej pracovnej dochádzky nebol schopný osobne zabezpečiť starostlivosť o maloletú ani počas jedného týždňa. Mal za to, že napriek charakteru pracovného pomeru by v najlepšom záujme maloletej zabezpečil, a to aj za pomoci jeho rodičov, dennodennú starostlivosť o maloletú. Uviedol, že pre prípad rannej zmeny, ktorú otec končí o 14:15, by maloletú otec zo škôlky riadne vyzdvihol, pričom od cca 15:00 by s maloletou trávil čas až do nasledujúceho dňa. Ráno by odvoz maloletej do škôlky otec zabezpečil prostredníctvom svojich rodičov. Čo sa týka nočných zmien otec uviedol, že by s maloletou trávil celý deň, pričom do práce by odchádzal až po tom, čo maloletá zaspí, pričom starostlivosť o maloletú počas noci by zabezpečili otcovi rodičia, ako aj v prípade poobednej zmeny otca trvajúcej od 14:15 do 22:15 by zabezpečili plnohodnotnú starostlivosť. K zdravotnému stavu maloletej uviedol, že v každom prípade vie podľa predpisu, kedy, v akom množstve a v akých intervaloch má maloletej podávať lieky, a takisto predpísanú liečbu dôsledne dodržiava, pričom o zdravotnom stave maloletej sa spolu s matkou informujú, avšak mal za to, že matka maloletej účelovo interpretuje zdravotný stav maloletej ako dôvod nemožnosti nariadenia striedavej osobnej starostlivosti. Nepoprel, že matka dokáže plnohodnotne zabezpečiť starostlivosť o maloletú vrátane dodržania predpísanej liečby a stravovacej diéty, čo však na druhej strane ipso facto neznamená a už vôbec nepreukazuje, že rovnakú starostlivosť nedokáže maloletej zabezpečiť aj otec. Na podporu svojich tvrdení uviedol, že v prípade potreby je pripravený zostať s maloletou aj osobne doma, čo mu umožní aj jeho zamestnávateľ. S poukazom na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, ktorý striedavú starostlivosť odporúčal uviedol, že vzhľadom na vek maloletej a jej rodinné prostredie u matky a jej aktuálneho manžela, ktorého maloletá vníma ako druhého otca, je otcov záujem o striedavú starostlivosť o to viac intenzívny, snažiac sa pritom o zachovanie najlepších rodičovských a emocionálnych vzťahov s maloletou. Dodal, že okrem vyjadrenia matky zo žiadneho vykonaného dôkazu nevyplýva, že by striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov nebola v záujme maloletej, keď ani z lekárskeho správ E.. P. a E.. P. nevyplýva, že by striedavá starostlivosť mala negatívne vplyvať na zdravý vývoj maloletej. Pokiaľ mal však súd prvej inštancie akúkoľvek (čo i len najmenšiu) pochybnosť a nemal v prebiehajúcom konaní jednoznačne preukázaný vplyv striedavej starostlivosti na zdravotný stav a psychiku maloletej, mal aj bez návrhu (vychádzajúc z vyhadávacej zásady inkorporovanej v čl. 6 CMP) vykonať znalecké dokazovanie ustanovením znalca z odboru detská psychológia, a to obzvlášť za situácie, že takýto návrh na znalecké dokazovanie uplatnil otec aj kolízny opatrovník. Na podporu svojich tvrdení poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.05.2010 sp. zn. 4 Cdo 96/2010, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.09.2010 sp. zn. I. ÚS 350/08 a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 13.04.2016 sp. zn. 5CoP/10/2016. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo alternatívne zmenil tak, že odvolaniu po vykonanom dokazovaní v celom rozsahu vyhovie a maloletú zverí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v intenciách otcov formulovaného petitu návrhu zo dňa 16.05.2018.

3. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu poukázal na svoje predchádzajúce vyjadrenia.

4. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že otcove tvrdenia sú zavádzajúce a navrhovala neprihliadať na potvrdenie od otcovho zamestnávateľa o prípadnom zabezpečení zmien v harmonograme dochádzky do práce. Poukazovala na to, že ide o prácu pri linke, kde rozdelenie pracovníkov a ich prítomnosť je bezpodmienečnou podmienkou pre prevádzku. Uviedla, že z postoja kolízneho opatrovníka nadobudla pocit, že sa všemožne snaží matke otca maloletej ako svojej kolegyni pracujúcej na ÚPSVaR v H. T. vyhovieť, pričom v konaní ani tak nejde o úprimný záujem otca, ale o snahu starej matky mať maloletú v opatere. Pri styku otca s maloletou sa vyskytujú situácie, keď maloletá chce ísť domov, plače za sestričkou otec pri tom prejavuje nezáujem. Poukázala na relevantné doklady ošetrojúcich lekárov maloletej, ktorí striedavú starostlivosť neodporúčali, naopak poukazovali na potrebu stabilizácie zdravotného stavu z imunologického hľadiska, pretože maloletá trpí viacerými závažnými

ochoreniami. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolaciemu súdu navrhovala rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

5. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP.

6. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bol zamietnutý návrh otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Odvolací súd preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní otcom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje s právnymi závermi súdu prvej inštancie. Z daného dôvodu si osvojuje dôvody napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a na zdôraznenie správnosti dodáva nasledovné:

7. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať, a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa, a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

8. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Záujmom dieťaťa teda nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti oboch rodičov.

9. Súd pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do výchovy rodičov dbá predovšetkým o záujem maloletého. Taktiež dbá na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov a udržiavanie pravidelného osobného styku s nimi. Rovnako má súd prihliadnuť aj na citovú orientáciu a zázemie dieťaťa, výchovným schopnostiam a zodpovednosti rodiča, stabilite budúceho výchovného prostredia, k citovým väzbám na starých rodičov, či iných príbuzných, ale aj k hmotnému zabezpečeniu zo strany rodiča, vrátane bytových pomerov. Každý z rodičov sa totiž za určitých predpokladov (ak má o to záujem a je na to spôsobilý) môže nezastupiteľným spôsobom podieľať na postupne sa vyvíjajúcej životnej orientácii dieťaťa, na jeho výchove, čím sa realizuje záujem dieťaťa, ale aj záujem rodiča.

10. V danom prípade treba postupovať v súlade s praxou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý napr. v rozhodnutí E. p. v. Italy zo 16. novembra 1999 (s odkazom aj na rozhodnutie vo veci Olsson v. Sweden z 27. novembra 1992 a Johansen v. Norway z 23. septembra 1994) vyslovil, že medzi záujmami dieťaťa a rodičov musí byť zachovaná rovnováha, pričom pri hľadaní tejto rovnováhy musí byť osobitný význam venovaný najvyšším záujmom dieťaťa, ktoré môžu prevažovať nad záujmami rodiča.

11. Manželstvo rodičov maloletej F. bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu H. T. zo dňa XX.XX.XXXX č.k. XXP/XXX/XXXX-XX a zároveň bola schválená dohoda rodičov, podľa ktorej bola mal. F. na čas po rozvoде zverená do starostlivosti matky. V danej veci otec požaduje zveriť maloletú do striedavej osobnej starostlivosti, pričom od poslednej úpravy rodičovských práv a povinností, čo sa týka zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky, nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodnej úpravy. V danej veci nie je spochybnené, že maloletá F. má vytvorený dobrý vzťah k oboj rodičom, obaja rodičia majú vytvorené vhodné materiálne podmienky, vrátane bytových pomerov, vzájomné citové väzby medzi dieťaťom a každým rodičom sú obojstranné. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie však nevyplýva, že nastala taká zmena pomerov v zmysle § 26 Zákona o rodine, ktorá odôvodňuje, že je v záujme maloletej, aby bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a že striedavou osobnou starostlivosťou budú zaistené lepšie potreby dieťaťa v zmysle § 24 ods. 2 Zákona o rodine. V danom prípade majú obaja rodičia záujem o osobnú starostlivosť o maloletú s tým, že otec žiada zveriť maloletú do striedavej osobnej starostlivosti

a matka s takýmto návrhom nesúhlasí, a to predovšetkým s poukazom na zdravotný stav maloletej, ako aj pracovnú vyťaženosť otca.

12. Odvolací súd pripomína, že kritériom pre zverenie dieťaťa do striedavej výchovy nie je želanie konkrétneho rodiča, ale predovšetkým záujem dieťaťa (porov. čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa), ktorý musí byť pri rozhodovaní súdu prioritným hľadiskom, pričom súd sa súčasne musí snažiť nájsť riešenie, ktoré nebude obmedzovať ani právo rodiča zaručené v čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd.

13. Odvolací súd konštatuje, že striedavá výchova nie je normou, každý prípad treba posudzovať individuálne, s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a špecifiká každého prípadu a s týmto pravidlom korešponduje i súdna judikatúra. I keď z niektorých rozhodnutí súdov vyššieho stupňa síce vyplýva, že striedavá starostlivosť by mala byť prioritnou, to však len za predpokladu, že sú splnené všetky zákonné podmienky. Tieto zákonné podmienky však nutne nemusia nastať v každom posudzovanom prípade, a ak má byť rozhodnuté o striedavej starostlivosti, musí byť ich existencie v konaní jednoznačne preukázaná. Napokon ani z ust. § 24 ods. 2 Zákona o rodine nevyplýva žiadna priorita prístupu pri rozhodovaní o tom, komu bude dieťa zverené do starostlivosti. Je preto predovšetkým na súdoch, aby v súlade s princípom nezávislosti rozhodovania súdnej moci, vzhľadom na zistený skutkový stav a vzhľadom na nezastupiteľné osobné skúsenosti, vyplývajúce z bezprostredného kontaktu s účastníkmi konania a znalosti vývoja rodinnej situácie, rozhodli o zverení maloletého do starostlivosti jedného alebo oboch rodičov. Základným kritériom pritom musí vždy byť predovšetkým záujem dieťaťa.

14. Pri posudzovaní najlepšieho záujmu dieťaťa nemožno postupovať podľa vopred danej schémy, keď striedavá starostlivosť nemôže byť súdmi paušálne využívaná ako forma "spravodlivého" rozdelenia starostlivosti o dieťa medzi oboch rodičov.

15. Z obsahu spisu, ako aj z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že dôvodom pre nevyhovenia návrhu na zverenie maloletého do striedavej starostlivosti nebol sám o sebe len odmietavý postoj matky, ale kumulácia viacerých faktorov. Predovšetkým to bol zdravotný stav dieťaťa, ktorý si vyžaduje špeciálnu starostlivosť osoby, ktorá ho detailne pozná a ktorou je zatiaľ nepochybne matka maloletej (otec s maloletou nenavštevuje lekárov, u ktorých je nastavená liečba maloletej, nie je dostatočne informovaný o potrebách dieťaťa v súvislosti s jeho zdravotným stavom), ako aj pracovná vyťaženosť otca v 4-zmennej nepretržitej prevádzke, z dôvodu ktorého by nebol schopný osobne zabezpečiť starostlivosť o maloletú a túto starostlivosť by prenášal v prevažnej miere na svojich rodičov. Okrem uvedeného odvolací súd dodáva a z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že matka sa snaží otcovi v styku s maloletou maximálne vyhovieť, o čom svedčí aj vzájomná dohoda rodičov o úprave styku otca s maloletou pre rok 2018, kde je styk otca s maloletou prispôbený jeho pracovnému času a kde sú riešené aj letné prázdniny a zimné sviatky v závislosti od dovolenky otca, poskytuje otcovi dostatočný priestor na stretávanie sa s maloletou a v dostatočnom rozsahu poskytuje otcovi možnosť participovať na výchove maloletej. V posudzovanom prípade možno v tomto štádiu konania konštatovať, že striedavá osobná starostlivosť by lepšie nezaistila potreby maloletej ako výlučná osobná starostlivosť. Ani otcom predložený prísľub jeho zamestnávateľa vyjsť otcovi v ústrety a umožniť mu zmenu pracovných zmien nie je skutočnosťou spôsobilou privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia. V danej veci je určujúcou okolnosťou záujem maloletej s ohľadom na stále prebiehajúci vývin jej osobnosti, dostatok neustálej starostlivosti, opatery, ktorej sa jej dostáva predovšetkým u matky. Súd prvej inštancie vyhodnotil prostredie matky ako vhodnejšie pre maloletú vzhľadom na jej vek, pracovnú vyťaženosť otca, zdravotný stav maloletej, ako aj skutočnosť, že matka bez akýchkoľvek spochybnení doteraz riadne zabezpečovala starostlivosť o maloletú, čo konštatuje aj súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie sa podrobne zaoberal jednotlivými aspektmi, praktickými stránkami osobnej starostlivosti, ktoré okolnosti podľa názoru odvolacieho súdu aj náležite a plne vyčerpávajúco odôvodnil.

16. Čo sa týka námietky otca k rozsahu vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie, odvolací súd dospel k záveru, že vzhľadom na nízky vek maloletej, jej citové väzby k oboj rodičom, ako aj okolnostiam na strane rodičov na zistenie skutkového stavu už nie je potrebné doplniť dokazovanie o znalecký posudok, či vykonať iné dokazovanie. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 287/2010 z 30. septembra 2010, v zmysle ktorého bez ohľadu na procesné návrhy účastníkov konania je vecou a úlohou zákonného sudcu, aby organizoval súdne konanie, a teda aby

sám riadil aj rozsah a charakter vykonávaného dokazovania tak, aby mal náležite preukázané dôvody svojho rozhodnutia.

17. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 2 CSP.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Civilný mimosporový poriadok v ustanovení § 52 upravuje základnú zásadu náhrady trov konania v mimosporovom procese, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V konaní nebola zistená žiadna okolnosť, ktorá by oprávňovala súd rozhodnúť o náhrade trov konania podľa ustanovenia § 55 CMP.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza (§ 76 CMP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa Exekučného poriadku, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.